

Är reservlaget i form?

Det är möjligt att livaktigheten i godtemplararbetet är mindre nu än för ett par decennier sedan — åtminstone kan man ju peka på att deltagandet i arbetet icke är så allmänt — men det är dock, sett i stort, en imponerande verksamhet, som bedrivs i stad och bygd av våra många loger. Och dock få vi kvartal efter kvartal notera sjunkande medlemssiffror.

Nu bör inte detta konstaterande av fakta inge oss några känslor av att »det lönar sig inte» och dylikt i den vägen, ty vi äro väl alla medvetna om att utgångslaget nu är ett annat än förr. Medan godtemplarlogen förr var nära nog den enda föreningen i bygden, finns det nu många att välja på, för att inte tala om allt annat i nuet, som lockar och fångar.

Godtemplarordens uppgift är dock nu ingalunda mindre än förr, och det betyder förlust för ideell strävvan när en godtemplarloge lägges ned eller mattas av i sitt arbete. Det gäller därför att fylla luckorna i de glesnande leden, att öka skaran av villigt arbetande medlemmar.

*

I detta läge bör det vara naturligt, att vi först och främst ägna uppmärksamhet åt det som brukar kallas »godtemplarordens rekrytskola», d. v. s. våra ungdomsloger. Godtemplarorden fick mycket tidigt upp ögonen för vikten av att ordna särskild ungdomsverksamhet. Detta förhållande då — liksom vårt arbete i övrigt — men nu finns det väl knappast någon organisation av vad slag det vara må, som icke har särskild ungdomsavdelning, och i regel ägnas detta ungdomsarbete stor uppmärksamhet av resp. organisationer.

Hur är det med oss godtemplare? Hur är det med ungdomslogen på Din ort?

Detta är samvetsfrågor! Man kanske söker klara dem med en undanflykt:

(Forts. å sid. 8.)

Lekens renässans.

Det har varit tyst på lekens front under ett par tre år här i Medelpad. Kanske med ett eller annat glädjande undantag. Det ungdomliga svärmeriet i våra loger och andra sammanslutningar, som även har haft sitt grepp över våra unga själar, när det gäller nöjeslivet, har måhända haft sin ensidiga utövning, som inte alltid varit till gagn för den ungdomliga och mänskliga utvecklingen. Mångsidigheten även på detta område medför en inre balans när det gäller nöjeslivets utveckling i sund och god riktning. Men att jazz och leka är kanske ett par begrepp, som det är svårt att sammanställa. Man kanske måste göra det ena och det andra icke låta...

Det är särskilt glädjande att en reformation på detta område kommer från ungdomen själv. Tidens allvar även på nöjeslivets område fordrar balans och sunt förnuft. Och när ungdomen själv — utan att påverkas av någon annan — kommer fram till dessa slutsatser, kan också något hända, som blir av bestående värde för nuet och framtiden. I dessa tider, då krigets allvar gör sig särskilt påmint, får varje levande människa en inre påminnelse om att man även i leken och glädjen — som vi alla människor måste ha — måste lägga in något allvar, levande känsla och ideellt patos, som gör en människa till — människa.

Vilka ideella synpunkter det låg bakom SGU-avdelningen Kamratkretsens beslut att anordna en lekkurs, som pågick i dagarna tre, har vi oss icke bekant. Beslutet kom kanske spontant. Det blev en lekkurs, som fick stor tillslutning och gav rika impulser.

Följande loger och föreningar hade sånt följande antal deltagare:

SGU 7 st., Rätt och Sanning 3, Flink och Färdig 9, Strid och Frid 6, Hälleberget 6, Skönborg 6, Kyrkliga ungdomskretsen 6 och föreståndarinnorna 6

(Forts. å sid. 8.)

Medelpads Nykterhetsförbund

har hållit sitt årsmöte i Sundsvall den 15 mars.

Årsmötet öppnades av förbundets ordf., J. F. Hagström, som erinrade om de bekymmersamma tiderna, som även nykterhetsrörelsen haft kännning av.

Sedan dagordning för mötet faststälts, följde ett anförande av pastor Charles Ericsson, som lät mötesdeltagarna blicka bakom förlåten beträffande upprinnelsen till en blivande ny och aktuell diskussion på det lagstiftande planet, som kommer fram vid en kommande kongress med landets nykterhetsfolk. Något referat av anförandet och det nya förslaget vågar vi oss inte på, ty förslaget var egentligen försett med konfidentiell stämpel. Men det var i alla fall intressant att höra, att det finns någon som inte vill befatta sig med motböcker, prisfördyring och literansoner. Annars är väl det allmänna tänkesättet så inpyrt av »ransonerings» saliggörande tro, att det är fara värt att ingen vågar bryta förtrollningen. Säkerligen blir det gny och tandgnisslan bland rättrogna motboksanhängare, när förslaget eller betänkandet en dag kommer på bordet. Men tills dess får de lugna sig.

Upprop företogs av ombud från distriktorganisationer och samarbetskommittéer. Följande antecknades närvarande:

IOGT: Fridolf Persson, Carola Persson och John Nordén.

NTO: J. F. Hagström, K. A. Söderman.

Blå Bandet: C. J. Elfström.

Vita Bandet: Naima Svanberg.

Ombud för Baptistsamfundet och Ansariiförbundet fanns ej närvarande.

Attmars samarbetskommitté: lär. Dora Andersson.

Timrå: Alma Vahlberg, Henry Karels.

Njurunda: Viktor Öhman, W. E. Palm.

Hässjö: Gottfrid Berglund.

(Forts. å sid. 2.)

I. O. G. T.-bladet.

Postadress: *I. O. G. T.-Bladet*, Box 268,
Sundsvall.

—o—

Organ för Medelpads Distriktloge av
I. O. G. T.

—o—

Red. och ansvarig utgivare:
John Nordén, Sundsvall.

—o—

Annonser och text skall insändas före
den 20 i varje månad.

Tidningens pris: 1:25 pr år vid direkt
beställning hos exp.

Boktryckeri A.-B. i Sundsvall 1940.

Medelpads . . .

(Forts. fr. sid. 1.)

Sundsvall: Pastor Charles Ericsson,
Nils Chorell.

Torp: K. H. Bergström, Paul Olsson.

Tuna: Karl Eriksson.

Skön: Joh. E. Olsson.

Övriga till förbundet anslutna sam-
arbetskom. voro icke representerade.

Till mötets ordf. och sekr. utsågos resp.
J. F. Hagström och John Nordén. Jus-
teringsmän: Carola Persson och Ingrid
Söderbom.

Styrelsens årsberättelse föredrogs och
godkändes. På revisorernas förslag er-
höllo kassören och styrelsen ansvarsfri-
het.

Ordf. redogjorde för aktionen mot tid-
ningarnas rusdrycksreklam, skrivelserna
till tidningarna, lokalorganisationerna och
till samarbetskommittéerna. Tidningar-
nas svar var negativt. Årsmötet hade att
fatta beslut om aktionens fortsättande,
vilket också var den allmänna menin-
gen. Nu hade den mera osmakliga rus-
drycksreklamen hämmats för en tid, i
varje fall synes den mera sällan till i
provinsens tidningar. När den återkom-
mer har styrelsen att upptaga kampen
på nytt. Styrelsen skulle också sondera
möjligheterna att få anslag från vissa
i diskussionen angivna håll, om så skulle
anses nödvändigt.

Till styrelse valdes: ordf. J. F. Hag-
ström, Vattjom (tel. 9), v. ordf. E. Ge-
nitz, Sundsvall (tel. 1824), sekr. och kas-
sör John Nordén, Sundsvall (tel. 1060),
v. sekr. fru Naima Svanberg, Haga,
Sundsvall (tel. 1897), och Charles Eric-
sson, Sundsvall (tel. 3191). Styrelsesuppl.:

landsfiskal A. Carlsson, Njurunda, och
Gottfrid Berglund, Svarvarböle.

Revisorer: G. E. Nordström, Ortviken,
och Johan Emil Olsson, Skönsmon.

Årsavgiften för anslutna distriktorg.
bestämde till 2 öre pr medlem.

Ordf. redogjorde för Nykterhetsfolkets
dag 1940. Cirkulär därom hade redan i
jan. utsänts till samarbetskom. Ett par
cirkulär från CFN:s avd. mot den olaga
rusdryckshanteringen föredrogs. Särskilt
det ena cirkuläret, det om dansbanekam-
panjen, föranledde till en livlig diskus-
sion. Bl. a. redogjorde Fridolf Persson
för dansbanekampanjen i Östergötland.
Pastor Charles Ericsson rekommenderade
att sända en skrivelse till ungdomsorga-
nisationerna. Man skall inte alltför myc-
ket bygga på dansbanepubliken. Dans-
banepublik är dansbanepublik! Även
denna sak remitterades till styrelsen, som
har att vidtaga de åtgärder som kan
finnas lämpliga.

Pastor Genitz vid ett styrelsemöte
framförde tanke på anordnandet av en
»moralisk vecka», blev nu åter uppta-
gen, men då förslagsställaren icke heller
nu var närvarande och kunde lämna de
nödvändiga informationerna, blev frågan
åter bordlagd. Nu fick dessutom tanken
ett något annat mann, ehuru det var
samma sak. »Moralisk upprustning»
skulle den lära ha kallats. Vi skulle
tro att det finns så pass mycket moral i
ett program för »Hemmets och ungd-
omens vecka» att det skulle täcka be-
greppet. En sådan »vecka» har vi ju
haft och det finns kanske mynt över för
att kunna hålla en sådan vecka till. Om
vi skall se saken från lokal synpunkt.

Mötet var, som man ibland brukar sä-
ga, givande och inger hopp om bättre
tider, även på vårt speciella gebit. Sam-
arbetstanken har slagit igenom på alla
håll.

Det brinner bortom skogarna.

Högaktuell pjäs i en akt av
YRJÖ SAARINEN som gri-
pande skildrar en hemvärns-
formations hårda kamp för
hembygdens frihet.

Lämplig för Finlandsföreställningar.

Dramatisk.

Realistisk.

Lättspelad.

Inga uniformer, belysningseffekter eller
svåra scenarrangemang.

Provexemplar kr. 1:50.

MALMGRENS FÖRLAG,
Kristianstad.

Nödhjälpfondens dag

skall enligt Verk-
ställande rådets
beslut hållas av lo-
gera under mars
månad. I denna tid
ställes allt större
krav på nödhjälps-
fonden från behö-
vande ordenssys-
kon. Därför är det
av största vikt att
vi i tid ser till att

den får ökade möjligheter att hjälpa. Vid
sidan om insamlingsverksamheten, som
givetvis spelar största rollen för fondens
tillskott, är försäljningen av Nödhjälps-
fondens brevmärke av stor betydelse. Om
våra medlemmar använde detta märke
i större utsträckning än hittills, skulle
tillskottet bli ganska betydande.

En karta om 50 märken kostar endast
1 krona, vilket belopp lämpligast kan
sättas in på ett postgirokort, då rekvisi-
tion sker på postgirotalongen. Postgiro-
kontots nummer är 15 38 38 och adressen
**Godtemplarorden Nödhjälpsfond, Vasa-
gatan 9, Stockholm.**

Är det någon loge som ännu icke hun-
nit med att göra något för Storlogens
nödhjälpsfond, så torde det gå att göra
det under april månad. Har inte LD fört
fram förslaget härom, så är det ingenting
som hindrar att en annan medlem gör
det. Sover den ene, så vakar den andra..

PROGRAMFÖRSLAG.

Frödingsafton.

(Kan med fördel anordnas som sam-
kväm.)

1. Ritual (Halvoffentliga möten).
2. Musik. (Ex.-vis: Potpurri ur Värm-
länningarna.)
3. Unison sång. Där gingo tre jäntor
i solen (N:r 139).
4. Anförande om Fröding, hans liv och
diktning. (Litteratur: M. Hellberg:
Frödingsminnen. Bonniers. Häft.
2:50. Ruben G:son Berg: Gustaf
Fröding. Serien »Svenkar». Bon-
nier.)
5. Deklamation. (Ex.-vis: Det borde
varit stjärnor, Strövtåg i hembyg-
den, En hög visa, Bjällerklang etc.)
6. Solosång. (Ex.-vis: Vallarelåt, Det
var dans bort vid vägen etc.)
7. Musik: Folkmelodier.
8. Deklamation. Ex.-vis: I valet och
kvalet, Vackert väder.)
9. Solosång. (Ex.-vis: E' fin vise, Inga-
häll.)
10. Musik: Folkmelodier.
11. Ritual.

Krönika.

Förhållandena ha så gestaltat sig att krönikören fått tid att skriva en krönika även för detta nummer av vårt godtemplarblad. Även denna gång är det vår gode vän, Jon i Godegården, som varit den direkta anledningen till att jag fattat pennan i min högra hand. Han kom nämligen in till Gaffelby någon dag i förra veckan och bad att få framföra sitt djupt kända tack till denna tidnings redaktör, som vi i viss mån känner, för det hans namn hade harangerats i vårt förra nummer. Jon i Godegården åsyftade vår krönika.

— Ja, det är inte var dag som vi oansenliga och syndiga människor i Godegården — som inte ligger vid den allmänna färdevägen, som du vet — få passera revy i våra tidningar. Andra människor, som föra sig inom lagens ramar och inom tidningarnas synvinkel, komma i bladen både med sina konterfej och sina uttalanden i aktuella frågor och det ena med det andra, sade Jon i Godegården med en viss skärpa i rösten, men också med glädjens glimt i ögonvrån.

Vad skulle vi säga om detta?

Så småningom funno vi tiden vara inne för att höra vad logen i Godegården hade gjort för tillslutningen till Centralförbundets kurs för lärare och lärarinnor, som hölls för någon tid sedan i Sundsvall. Vi veta, att distriktledningen hade sänt ut ett 50-tal cirkulär, vari meddelades att även våra medlemmar kunde få vara med på denna värdefulla och intressanta kurs i alkoholfrågan och detta för intet och utan kontant erkänsla.

— Var säker på att det från distriktledningen sända cirkuläret om deltagande i denna kurs verkligen kom upp till behandling i vår loge. Jag hade räknat med att de flesta av »Morgongryningens» medlemmar skulle anmäla sig. Fördenskull bad jag sekreteraren, som är en slängd pennförfattare, att ta fram ett ordentligt stort papper och anteckna medlemmarna i den tur och ordning, de sig anmäla ville. Sade »Godegårdarn» rappt och elegant.

— Nå, huru många blev det då? blev vår fråga.

— Vi satt där länge och väl och väntade på att någon skulle bryta tystnaden och anmäla sig. Medlemmarna funderade sins emellan, men alla syntes ha de botfärdigas och obotfärdigas förhinder och det vart ingen som kunde resa.

— Det blev alltså ingen från Godegårdens loge, frågade vi.

— Då var det något ljushuvud som föreslog att logen skulle betala resan för ett ombud, så att logen Morgongryningen inte blev utan representant. Jag för min del var inte så värst hågad för att lämna resebidrag, fastän det nu gällde endast 1:50, men jag instämde i alla fall med förslaget, och det blev också logens beslut. Det visade sig emellertid att det då var många som ville resa och representera logen vid merbemälda kurs. Men vi kunde ju endast välja en, och det blev Kalle Svenssons August, som vi hade ett visst förtroende för och som vi kunde lita på att han kom att tillägna sig någon gnutta av all den välsignade lärdom, som kursens föreläsare skulle bjuda på.

I samma momangen drogo vi oss till minnes att vi verkligen hade sett merbemälda Kalle Svenssons August på kursen, ehuru det nu hade varit på endast en föreläsning. Men han hade i alla fall varit där. Sedan sågo vi honom på staden kikande och beundrande Storgatans många och solida affärer, vars skyltfönster bländade och begapades. Men vi sade inte »Godegårdarn» något om detta, ty då skulle Kalle Svenssons August säkert få sig en ordentlig åthyvling på nästa logemöte. Sådan är nämligen Jon i Godegården, ärlig och rättfram i alla väder.

— Nästa gång vi har möte hemma med »Morgongryningen» skall Kalle Svenssons August få rapportera från kursen ifråga och då skall det säkert bli uppenbart om våra 1:50 gjort någon nytta», tillade Jon och fällde sina ljusblå ögon mot Trädgårdsgatans stenbeläggning.

Och vi går här hemma i Gaffelby och undrar huru det gick för Kalle Svenssons August när han skulle lämna rapport från kursen. Då tidningarna voro sparsamma med att lämna referat från kursen ifråga, fick nog vår August ett knogöra att få ett referat, som kunde godkännas av Jon i Godegården. Jon har ingen lust att tiga och fria till folkgunsten.

Till detta upplyser vår redaktör, som deltog i kursen båda dagarna, att Centralförbundets inbjudan hörsammades av 5 eller 6 godtemplare, utom av de många lärare och lärarinnor, som tillhöra vår Orden och som säkert rest dit utan vår egen förskyllan eller värdighet. Intresset för vår viktigaste fråga, kardinalfrågan, är därmed bevisat. Punkt och slut.

Läs Reformatorn!

Från Distrikträdet.

Distriktlogens 55:e årsmöte

hålles i Ordenshuset, Köpmangatan, Sundsvall, pingstdagarna den 12 och 13 maj 1940. Tiden för mötets början kommer att delgivas logerna i cirkulär.

Ombudsfullmakter skall insändas till DS före den 12 april. Detta torde logerna observera, ty omedelbart därefter sammanträder distrikträdet för uppgörandet av kommittéerna. Ombudsfullmakterna sändas till DS John Nordén, Sundsvall. Dit sända också kretslogerna sina fullmakter för KT (eller v. KT) i händelse att de icke på annat sätt som representanter eller ombud deltaga i distriktlogens årsmöte.

Ungdomslogerna sända fullmakt för ungdomsledaren (eller den som i hans ställe väljes) till DUL Fridolf Persson, Essvik.

Motioner i två exemplar (obs. 2 exemplar) skall insändas till DS före den 12 april. Motioner i ett exemplar återsändas.

Se annons i Reformatorn.

Väl mött i Sundsvall Pingsthelgen 1940!

Å Distriktlogens vägnar:

Erik Olsson,
DT.

John Nordén,

DS, adress Sundsvall.

Ekonomiska årsrapporter

torde av alla loger insändas snarast möjligt. Nu torde också alla årsmöten ha hållits. LD torde tillse att årsrapporten insändes.

KT

uppmannas att omgående insända rapporterna för logernas ideella rapportering. Sändes till DS.

Åtgärden har vidtagits på grund av distriktlogens beslut med anledning av logen Vivans motion förra året. Det är sålunda intet påhitt av distrikträdet att en sådan inventering kommit till stånd. Varje loge, som haft ombud vid förra årets distriktlogemöte, bör informera logerna om beslutet ifråga. Beslutet om en sådan inventering var också enhälligt.

Korta notiser från Arbetsfältet.

Det har varit liv och rörelse ute på arbetsfältet under de senaste veckorna. Det är glädjande mitt i allt eländet. Här skall i korthet ges några glimtar:

Logen Stridshjälten i Värsta, hade den 3 mars ett högtidsmöte, som fick ett glansfullt och allvarligt förlopp, vilket påminde om gamla tider. Br Oskar Sjöbom tecknade en runa över avlidne br Petter Blomqvist, som varit gt i 46 år. Det var inte bara talet, som påminde om den dödes minne. En bautasten med den avlidnes namn, stod där framme på podiet eller scenen, omgiven av en vackert dekorerad scen. Sång utfördes av godtemplarkören och musik av Sundbergs trio, allt lämpat för stundens alla och självransakan.

I en följande avdelning överlämnades diplom till två av logens medlemmar, som varit med i 50 år och icke mindre än sju medl. fingo mottaga 25-årsadresser. Den utförda gärningen i logens och Ordens tjänst tolkades av br. O. Rödén i anslutning till ett av denne hållet föredrag. De som erhöles 50-årsadresserna voro brr Karl Vahlström och Emanuel Bergman. 25-årsadresserna överlämnades till strna Hildur Karlsson och Ester Bergendahl samt brr Helmer Vestin, Valter Nordberg, Petrus Hansson, Henning Bengtsson och Halvar Bohlin. Mötet var bra besökt.

Logen Harmoni, Skönsmon, har också haft ett vällyckat och fint högtidsmöte, som besöktes av 109 ordensmedlemmar. Det hölls den 3 mars, och diplom utdelades till br P. E. Wexell och str Lina Bokvist, som varit med i Orden i 50 år, samt till strna Hanna Törnberg och Hildur Andersson för 25-årigt medlemskap. Talet hölls av KT br Oskar Jansson.

Bästa valutan
för pengarna får
man vid köp i

De privata
affärerna!

Födelsedagar.

Vår DT, br Erik Olsson,

fyllde den 15 mars 40 år, en milstolpe, som vi vanligtvis icke brukar stanna inför och notisera. Om vi gör ett undantag därifrån är det för hans upphöjda ställnings skull — som DT och som Storlogens övervalledare. Och då varken vi eller föremålet självt äro upplagda för någon skrytsamhet, inte ens i underkant, avstå vi denna gång från ett närmare ingående på ynglingaårens gång mot stjärnorna, ehuru en sådan beskrivning skulle bli både omfattande och betydelsefull för bedömandet av hans persona grata. Vi inskränka oss därför till att sända jubilaren en broderlig hälsning på bemärkelsedagen, ehuru den kommer post festum.

Br C. J. Andersson, logen Strid och Frid, Sundsvall, fyllde sina modiga 85 år den 14 mars, såsom också dagspressen förtälat om. Jubilaren är älvborgare till liv och själ — Fotskäls församling är hans första mantalsskrivningsort — och kom till Sundsvall fem år före branden. Här öppnade han egen vagnmakerirörelse och skidfabrik 1883. År 1882 anslöt sig br A. till godtemplarorden genom sitt medlemskap i logen 101 Strid och Frid, som han alltjämt tillhör. Trots sin höga ålder ser vi honom allt ibland besöka sin loges möten. Redan från första början av sitt medlemskap blev han varmt intresserad och tog snart del i logens arbete såsom tjänsteutövande medlem. Många äro också de tjänstebefattningar jubilaren innehaft under årens lopp. Han var under många år logens LD. I styrelsen för Sundsvalls Godtemplars byggnadsaktiebolag har han varit dess ordf. under bolagets mest arbetsamma period. — Vi önska dig en lugn och ljus levnadsafton och tacka dig varmt och innerligt för de gångna årens hängivna kärlek till godtemplarorden!

55 år fyllde br Alex. Burman, logen Tunaborg, Matfors, den 16 mars.

Br Albin Vennberg, logen Stridshjälten, fyllde 50 år den 17 mars. Hans godtemplargärning har även kommit godtemplararbetet i Ängermanland till del, där han varit bosatt något år. Jubilaren är även medlem av MHF.

Ensamscouting.

Scouting är på stark frammarsch inom godtemplarorden. Där om vittnade nyligen bl. a. några intervjuuttalanden av scoutcheferna i Reformatorn. Glädjen häröver bland Ordens medlemmar torde vara allmän, ty i vårt ungdomsarbete lägger vi inte blott an på fostran till nykterhet, utan vi vill även i övrigt göra våra ungdomar till goda och ansvarsökande medborgare. Härvidlag har scouting stora möjligheter. Det gäller endast att utnyttja dem i full utsträckning!

Det är givetvis för optimistiskt räknat, att på varje plats där en godtemplarloge arbetar också ska finnas förutsättningar för en IOGT-scoutkår. Men däremot måste alla medge, att nog finns det överallt en eller flera pojkar, som skulle vilja vara scouter. Det behöver vi inte heller neka dem att bli endast av den orsaken, att ingen kår finns på platsen.

Inom IOGT:s Scoutförbund, såväl som inom de övriga scoutförbunden, existerar något, som kallas ensamscouting (ES). Det möjliggör för vilken pojke som helst i åldern 12—17 år att bli scout. De olika klassproven kontrolleras av någon ungdomsledare e. d. på platsen och inrapporteras till ES-sekreteraren, vilken sedermera genom distriktschefen eller någon kårchef ombesörjer, att scoutupptagning äger rum.

Klassprov, märken och dräkt är desamma för ensamscouter och alla andra IOGT-scouter, som arbetar i patrull. Årsavgiften är 2 kr. och för detta erhålles Handbok i scouting och provbok.

Ungdomsledare och föräldrar, som har scoutingintresserade pojkar, uppmanas nu att underrätta dessa om ensamscouting. Undertecknad ES-sekr., adr. Box 6604, Borlänge, tar emot anmälningar och uppehåller f. ö. all korrespondens med ensamscouternas.

Ernst Nordlund.

Allt för vintersport!

Nederlag för:

**MICKE LARSSONS SKIDOR,
NORSKA SKIDOR och
SPLITKEINSKIDOR.**

Skidor vallas sakkunnigt.
Cyklar vinterförvaras.

OLLE PERSSONS Sport- & Cykelaffär
Ö. Esplanadgatan 17.
Telefon 1773.

När det blir litet folk på mötet.

Varje förening, vad den än må arbeta för, får uppleva möten, som inte samlat en mot medlemsantalet, reklamen eller frågornas vikt svarande publik. Då är det lätt att tappa humöret och smågräla på de närvarande för att så många sitta hemma. En ganska ineffektiv metod! Så bör man inte göra, menar kyrkoherde Bertil Mogård i ett kåseri i Broderskap.

Vi bevistade ett möte på frälsningsarmén, berättar han. Vädret var ruskigt, och möteslokalen låg avsides. Publiken var just inte överväldigande till antalet. Allt gick efter skick och bruk med sång och tal och kollekt. Vad som gjorde oss eftertänksamma, var dock frälsningsofficerarnas uppträdande. De betedde sig som om salen varit full av trevligt och intelligent folk och inte mest av tråkiga och tomma bänkplatser. De lyfte upp fåtalet i den beklagligaste och mest mottagliga av situationer, nämligen att känna sig i en enhällig majoritet. Inte med ett ord antydde, att publiken tyvärr var så liten, och att man hoppades på mera folk nästa gång. Man stod inte dyster och grumsade på de närvarande för de frånvarandes otacksamhet. Nej, i stället lyste glädje och tacksamhet från plattformen. Och soldaterna knäppte på gittarrerna och gnedo violerna, som om den gamla ruffiga lokalen varit fullpackad av himmelens änglar. Det var i sanning en föredömlig möteskultur.

Hur trist kan inte annars ett möte göras, när det är fåtaligt besökt. Ordföranden står vid bordet med klockan i näven och glor mörkt neråt dörren. För var och en som slinker in kännes det, som om man borde skämmas över att man inte har femtio bekanta med sig. Styrelseledamöterna stå i en liten grupp för sig i modfällt krigsråd. Det förefaller, som om de överlade på vad sätt de mest obemärkt skulle kunna avsmygga sig. Och den stackars föredragshållaren sitter ensam och allena på sin bänk längst fram. Han känner, huru som oviljan lägger sig över honom för att han är den han är och icke en mäktig profet och publikdragande favorit. Han önskar sig hem så fort som möjligt.

Så inleder ordföranden: Jaha, vi måste börja, ändå vi äro så få här. Det är sorgligt, att folk så lite bryr sig om denna viktiga fråga, när vi ända från Alvesta hämtat aftonens talare. Men vore vi på bio, så skulle vi få se på folk. Det

Bakom lyckta dörrar av N. S. NORLING. Eklunds förlag. Kr. 4: 50.

Den flitige forskaren N. S. Norling har på Oskar Eklunds förlag utgivit ett antal ordenshistoriska kåserier späckade med intressanta historiska uppgifter. För den som är något hemma i ordensmysterier, ger boken en del upplysningar och sammanställningar ägnade att ge ett bättre sammanhang i åtskilligt. Och för vanliga dödliga, som väl i de flesta fall äro bekajade med en viss nyfikenhet på de »hemliga» sällskapen, är den ägnad att ge en reell kunskap och skingra en del vanföreställningar.

Med stor sakkunskap relaterar författaren en rad historiska fakta beträffande Frimurarorden, Odd Fellow, Timmermansorden, Coldinorden och andra ännu fortlevande eller avdöda ordenssällskap. Sakligt och vederhäftigt meddelas vad som är bekant om deras historia. Ur ett rikhaltigt material har sovrats ut det faktiska och det som bär sanningsprägel. Alla vilda fantasier om uråldrig historia och mer eller mindre gudomligt ursprung föras obarmhärtigt åt sidan. Och kvar står vad man vet är verkligt.

Av alldeles särskilt intresse äro de upplysningar förf. ger ur den allra senaste ordensforskningen om »Magistri Comacini», det egendomliga sällskap av byggnadskonstnärer, som vid det romerska kejsarrikets fall skulle räddat och till kommande tider bevarat den klassiska byggnadskonstens bästa traditioner. Skulle den här refererade teorin hålla streck, finner man en förklaring till åtskilliga gåtfulla företeelser i den tidigare medeltidens byggnadshistoria.

Författaren gör radikalt rent hus med

är sorgligt, att inte flera än 17 kommit, då samhället ändå har 1.438 invånare. Det är sorgligt etc. etc. — De stackars tillstädeskomna huka sig ner, tryckta av sorg över att de begivit sig till en så sorglig tillställning. I denna onödiga sorg drunknar så hela mötet. — Nej, en mötesledning skall lära av frälsningsarmén: Tacksamhet gör glad. Och två goda åhörare på ett gott möte är bättre än tusen på en fånig tillställning.

en mängd överspända idéer om de hemliga ordnarnas, speciellt frimureriets ursprung och traditioner. Men han har icke fallit för frestelsen att helt förneka varje samband mellan de nutida ordenssällskapen och deras äldre föregångare. Han konstaterar sålunda, att frimurarorden tagit symboler och traditioner i arv från gångna tiders yrkessammanslutningar och påvisar även det direkta sambandet mellan de första logerna med »symboliskt mureri» som arbetsprogram och de »bygghyddor» med anor från medeltiden, vilkas direkta arvtagare logerna voro. Man skymtar också anknytningar via »bygghyddorna» till äldre ordenssammanslutningar, även om författaren ej givit sig närmare in på det kapitlet.

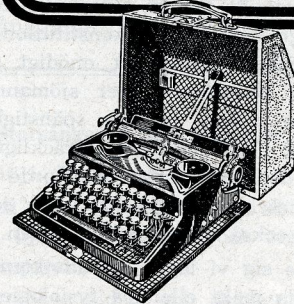
Det råder ju inte något tvivel om, att Godtemplarordens stiftare burit med sig åtskilligt arv från frimurarorden. »Bakom lyckta dörrar» blir därför också för godtemplaren på visst sätt ett studium i Ordens förhistoria. I den kan man finna förklaringen till både ett och annat, som kanske syntys mystiskt i ordensarbetet, även om författaren inte avslöjar några förseglade hemligheter.

Den omständigheten att boken utgör en samling fristående uppsatser, skrivna i olika sammanhang, har medfört en del upprepningar, som kunde varit onödiga. Men detta är småsaker i jämförelse med, att boken ger så många faktiska upplysningar i ett ämne, som intresserar de flesta, vare sig de äro »ordensvurmar» eller icke.

Mauritz Enander.

Reseskrivmaskinen i toppklass
(Fyra (4) olika modeller), är

Erika
NAUMANN

Övertyga Eder därom själv.
Begär därför provmaskin, demonstration eller prospekt.

Leon. Östergren,
Telefon 1490. Sundsvall.

Helt och halvt helnyktra.

Per Wieselgrens syn på nykterhetsfrågan var ju, att de svaga karaktärerna behövde vara helnyktra för att undgå faran till omåttlighet och de starka borde låta bli spriten för att genom sitt exempel fostra de svaga. I vår tid inser vi dessutom att idealet är att helt undvara spriten för att bevara sig så spänstig som möjligt. Känslan av ökad arbetskraft vid spritmissbruket är bedräglig. Vi bli för slöa för att märka vår slöhet, och då tror vi att vi blivit uppiggade.

Alldeles samma inverkan har tobaken. Från modern fysiologisk synpunkt blir det sålunda något halvt att vara helnykter men tillåta sig bruket av tobak. Vi kan med rätta beteckna den som gör det för halvt helnykter. Detta särskilt om vederbörande bolmar dagen i ända, men även vid s. k. måttligt bruk. En sund smak har f. ö. ej sjunkit ned från de smås naturliga ståndpunkt utan känner det vidriga i att röka det minsta. Men vanligen förslöas redan barnens smak snart genom att de få inandas tobaksrök i hemmet. Jag skulle nyligen hjälpa en pojke som fått BC i matematik, och jag har starka skäl att misstänka att hans svårighet att hålla tankarna samlade berodde på att hemmet var inpyrt med tobaksrök, som han på grund av vana ej märkte. Jag blev själv yr i huvudet av luften där och måste promenera i friska luften en timme efteråt.

Men hur ter sig tobaksfrågan från Wieselgrens ståndpunkt?

Nu hotar tobaksbruket att taga överhand liksom på hans tid spritbruket. Barn och kvinnor med sin svagare fysik röka i oändlighet. Blivande mödrar röka under havandeskapet och förgifta därmed det ömtåliga fostret, som sedan föds med onödigt svag kropps-konstitution. Även den, vilken anser det onödigt att man liksom chauffören eller sjömannen kan behöva största möjliga spänstighet, när arbetet i alla fall går tillräckligt bra — även den som tänker så, borde erkänna att Wieselgrens synpunkt i vår tid är befogad också beträffande tobaken.

Vare sig vi lägga huvudvikten på exemplets makt eller på fysiologiens krav, blir sålunda idealet helavhållsamhet även i fråga om tobak. Och framför allt fordra omständigheterna att ej röka i närvaro av dem som avskyr tobaken.

Men vad kan göras för att nå detta ideal?

Fostra i främsta rummet barnen redan från början. Kom ej med stränga förbud som lockar till överträdelse i smyg. Språka i stället lugnt med dem, så att vi vinna deras förtroende och de uppriktigt omtalar sina förehavanden. Då få vi höra om kamrater locka, och då kan vi hoppas få dem att inse att det inte är karlaktigt att röka utan duktigare att svara en kamrat: »Jag är inte en sådan stackare att jag tar en cigarrett för att du hånar mig. Men du är bra dum som röker fast det både smakar illa och är skadligt.» Ordet dum är ju barnaspråk, även om vi äldre bör använda det ytterst försiktigt.

Men om far röker själv?

Säg åtminstone: Ni känner hur otäckt tobaken luktar, fast jag ej märker det, ty jag har i långa tider rökt och blivit van. Men ni slipper vara inne när jag röker.

— Men då tycker vi att det var dumt av pappa att börja, blir svaret.

— Ja, kamrater lurade mig att vara dum. Men nu får ni lära er att vara förständigare än jag.

Men skadar det ej disciplinen att tala så?

Nej, att erkänna sina fel förstör ingen disciplin, vilket det däremot gör att söka dölja dem och bli genomskadad av barnen.

Bäst är i alla fall att sluta röka, om man en gång börjat. Men det kan taga olika lång tid för olika personer. En 27-åring minskade och slutade på 14 dagar. Efter 4 månader hade begäret upphört, och då avskydde han lukten. Brodern, som under exercisen rökt mer, slutade på 8 månader och använde i början Läkerolet i stället. En 40 års sjöman, som blivit nikotinförgiftad och måste sluta, blev kvitt all längtan efter tobaken på 4 år.

Borde inte nykterhetsvännerna göra sitt bästa för att fostra barn och ungdom härvidlag, så att de märker det osmakliga i tobaksbruket? Ty det måste kallas osmakligt, när den, som har sin smak, d. v. s. hygieniska smak i behåll, avskyr det. Borde inte nykterhetsföreningarna söka förmå även de vuxna att helt låta bli för exemplets skull eller, om de ej äro karlar eller kvinnor därtill, åtminstone erkänna sin svaghet, som vi nyss talade om? Låt det sålunda bli allvar av nykterhetsföreningarnas bortglömda programpunkt härvidlag.

Eller slå ihop nykterhetsföreningar och B. M. T. (Bort med tobaken). Fordra för halvt medlemskap antingen helavhållsamhet från sprit eller från tobak och för helt medlemskap helavhållsamhet från vardera. Slå ihop tidningen B. M. T. med en nykterhetstidning och sätt till

Finlandsinsamlingen.

Vi vädjade till logesekreterarna i vårt förra nummer att sända oss uppgift på om logerna företagit insamling eller anordnat fester till förmån för de insamlingar som göras för olika ändamål, som stå i samband med oroligheterna. Inte så många svar ha kommit, vilket torde visa att våra sekreterare inte följa med vad som meddelas i vårt distriktorgan. Vi vilja nu vädja till LD och andra vakna medlemmar av resp. loger att se till att dessa uppgifter sändas oss. Det kan vara intressant att ha en samlad »bild» av våra logers insatser för den sakens skull.

Från logen Hälleberget, Södermalm, har ingått meddelande om att man samlat in 117:90 till Finlandsinsamlingen och 85:— till luftvärnet. Logen Flink och Färdig har levererat in 470 kr., och nu håller man som bäst på att få medel till Finlandsreverser. Vi hörde med »egna öron» att LD erbjöd sig att skänka 20 kr. och flera var det av logens medlemmar, som lovade bidrag för ändamålet.

Logerna Strid och Frids, Rätt och Sannings, Flink och Färdigs samt SGU-avd. gemensamma fest, med dr Giovanni Lindeberg som talare, gav 77:— i behållning.

Logen Samfundets stöd, Indal, har genom insamlingar och fester fått in 700 kr. för rubr. ändamål. Det är inte illa gjort av en loge på 20-talet medl.

Vi ha dessutom en del andra uppgifter, men de spara vi till ett kommande nummer, då våra sekr. ha hunnit med att sända oss uppgifter i berörda avseende.

VET DU

att tre flaskor pilsnerdricka innehåller ungefär lika mycket sprit som två supar (10 cl.) brännvin?

---

minst en medarbetare som får hand om tobaksfrågan. Styr om att övriga nykterhetstidningar tar saken lika mycket på allvar. Då få dessa tidningar också söka fostra lärarna i hygien till den ståndpunkt, vi ovan uppmanat föräldrarna till.

Gösta Setterberg. •

FÖRTECKNING å L. D. och LOGER.

- 101 Strid och Frid: Sten Söderberg, Tullgatan 11, Sundsvall.
 156 Rätt och Sanning: A. Th. Lindeman, Vallg. 7, Sundsvall.
 157 Flink och Färdig: Erik Olsson, Neptunig. 2, Sundsvall.
 158 Hälleberget: Wiktor Lindberg, Storg. 41, Sundsvall.
 159 Harmoni: Tage Persson, Box 219, Skönsmon.
 160 Lyckan: Erik B. Olsson, Skoltået 1, Sundsvall.
 161 Välkomsthemmet: Fritz Gillgren, Skönvik.
 172 Livräddningsbojen: Ernst S. Nilsson, Box 29, Svartvik.
 176 Folkets väl: Erik Eklund, Gustafsberg, Alnö.
 193 Fredsförbundet: Elsa Åslund, Skönvik.
 195 Stödjepelaren: Hilding Österlund, Box 137, Stöde.
 196 Enighet: Frans Lundqvist, Box 22, Hovid.
 228 Skönborg: Karl B. Dahlgren, Rosenlund 1685, Sundsvall.
 229 Hoppets stråle: Louis Berglund, Kungsnäs, Selånger, Sundsvall.
 241 Dalens stjärna: Kurt Andersson, Box 3175, Fillan.
 249 Folkets lycka: Fritz Hallberg, Loning.
 264 Stridshjälten: Konrad Högberg, Kvitsleby.
 288 Vaksam: Gunnar Mehlin, Märrgård, Liden.
 292 Samfundets stöd: Petrus Jonsson, Hängsta, Indal.
 303 Ljusningsranden: J. Konrad Högberg, Kölsillre.
 356 Gambettas minne: Bernhard Åslund, Klingsta.
 369 Sundhet: Fridolf Söderlind, Sundsbruk.
 384 Ridder Huss: Bror Th. Bergström, Box 74, Ljungaværk.
 434 Segerkämpan: Nils Bergman, Specksta, Matfors.
 977 Tunaborg: Birger Wallentin, Box 470, Matfors.
 978 Fränsta kämpe: Helge Berglund, Koop., Fränsta.
 1065 Segerns Banér: Sixten Dahlström, Fagerviksverken.
 1134 Carlshem, Frans A. Edlund, Utvik, Ankarsvik.
 1585 Alliance: H. Engman, Box 157, Essvik.
 1849 Stridsbasunen: Einar Gustafsson, Essvik.
 1960 Magnus Huss: Gunnar Edström, Västana, Eriklund.
 1970 Senapskornet: Regina Dalström, Galtström, Maj.
 1973 Fridshemmet: Joh. E. Johansson, Box 760, Ånge.
 2050 Ljungan: Elis Vilson, Box 99, Torpshammar.
 2051 Segerlönen: Fredrik Sundling, Myckeläng, Söråker.
 2057 Sädeskornet: Algot Eriksson, Sandarna, Stavreviken.
 2058 Vivan: Erik Olsson, Box 502, Östrand.
 2290 Styrkan: Harald Linde, Lidensboda.
 2369 Ledstjärnan: Martin Nilsson, Gästa, Maj.
 2380 Fridsam: Erik P. Tjärnlund, Anundgård.
 2690 Nytt ljus: Oskar Zeidlitz, Alby.
 2854 Rigstaborg: John Ahlgren, Trädgårdsskolan, Söråker.
 2961 Alnö framtidshopp: J. O. E. Åslund, Vii, Alnö.
 2985 Hoppets hem: Emil Svedin, Box 14, Nedansjö.
 3108 Vallens framtid: Hjalmar Nordgren, Haverövalen.
 3116 Framåt: Hulda Olsson, Box 1, Fränsta.
 3194 Pingstliljan: Anna Odelberg, Överturingen.
 3471 Vårbrytning: Helmer Genberg, Söråker.
 3485 Skansbanéret: Gustav Andersson, Järkvitsle.
 3525 Tidens tecken: K. E. Tiderman, Box 50, Svartvik.
 3583 Sättnaborgen: J. F. Vesterlund, Flata, Kovland.
 3715 Vinterbloss, J. W. Öberg, Västana, Maj.
 4120 Nyborg: (Saknar LD), Östavall.
 4534 Naggens framtid: Konrad Thunström, Box 3, Fränsta.
 4577 Fredsstjärnan: Jonas A. Hellsten, Gälegården, Viskan.
 4753 Böljan: J. Albert Björk, Björkön, Njurunda.
 4898 Vinterny: Anny Jakobsson, Näset, Svarvarböle.
 5134 Forsbanéret: Albin Lodén, Indalsälven.
 5163 Midälva, Thora Calissendorff, Hullsjön, Anundgård.

Några frågor . . .

Har logen behandlat frågan om **höjning av kvartalsavgifterna och inträdesavgiften**? Ingen loge får ha lägre kvartalsavgift än 1 krona. Många loger har nu höjt sina avgifter, så att de stå i överensstämmelse med grundstadgarnas bestämmelser.

Har logen obeserverat att varje **ny medlem** skall ha ett ex. grundstadgarna och en godtemplarnål?

Har logen hållit sitt **årsmöte**? Se grundstadgarna! Varje LD har fått ett meddelande därom.

Har Ni läst de nya grundstadgarnas bestämmelser ang. **förseelser, påföljder och om rättegången**? Har Ni läst grundstadgarnas bestämmelser ifråga om **grundlogens ekonomi**, om logens utgifter, penningemedel, säkerheter och räkenskaper? Se sidan 56!

Har Eder loge tagit del av grundstadgarnas bestämmelser angående **kommittéer** i grundloge? Logerådet kan utse dessa kommittéer, om ej annorlunda bestämmes.

Från arbetsfältet.

Logen Stödjepelaren, Stöde, höll på påskdagen högtidsmöte med god tillslutning. Br Gustav Brännlund ledde förhandlingarna. Parentation över avl. str Märta Mattsson förrättades och minnestalet hölls av str Ellen Carlsson. Icke mindre än 9 medlemmar erhöles 25-årsdiplom, varav sex voro närvarande. Dessa voro: Strna Natalia Jonsson, Edla Brännlund, brr Rudolf Sjölund, Anton Eriksson, Henning Mattsson, Verner Josefsson, Ivar Brännlund, Gustaf Jansson och Viktor Abrahamsson. Diplom överlämnades med ett kort tal av DS. Br Brännlund tackade å diplommottagarnas vägnar.

Finlandsfest har anordnats av logen Vaksam, Liden. Netto 275 kr.

Har Ni läst grundstadgarnas bestämmelser om **logerådet**? Det består av LD, LT, LS, LU och LSk. Av dessa skall minst tre ledamöter uppnått myndig ålder.

Från D. L. S. N.

Distriktets ledare för samhälleligt arbete har varit mobiliserad några månader och därför varit avstängd från tjänstgöring som DSLN. Nu har han återkommit, varför logernas LSN ha att sätta sig i förbindelse med honom i och för rapportering.

Hans adress är: Reinhold Pettersson, Långgatan 11, Sundsvall.

Storsångaren Jan Kiepura

har varit i Stockholm.

— Tack, inte för mig, säger sångaren, när han bjuds på cocktail och cigaretter av impressarion.

— Jag röker aldrig och dricker aldrig alkohol i någon form. Inte ett glas vin en gång. Jag var scout som ung och avgav löftet: inte röka, inte dricka och alltid vara ren i sinne och tankar. Jag har heller aldrig rökt eller druckit. Och det har jag bara mått bra av.

Läs
Reformatorn
varje vecka

I. O. G. T.-bladet

Organ för Medelpads distriktloge av I. O. G. T.

N:o 4.

12 årg.

April 1940.

Annonsera i
I. O. G. T.-
bladet

Är reservlaget . . .

(Forts. från första sid.)

»inte kan jag göra något åt det där!» eller »det går inte alls här». Tyvärr är det så på många håll, att man ser så där liknöjt och nonchalant på spörsmålet om ungdomslogearbetet. Allt för många ungdomsledare ha tröttnat därför att de fått så ringa hjälp av grundlogen och dess medlemmar. På det sättet har oförstånd och liknöjdhet stjälpit många ungdomsloger.

Det har betydelse att grundlogen här och grundlogen där fått sämre rekryteringsmöjligheter.

*

Att en livskraftig ungdomsloge utgör en god reserv för en grundloge lika väl som ett B-lag eller pojklag är det för ett A-lag i bandy och fotboll, ja, om den saken behöva vi väl inte alls resonera. Därom äro vi väl alla överens!

Då gäller det bara att skapa fram dessa reserver och se till att de komma i god form. Ansvar för detta är inte bara lagledarens-ungdomsledarens utan det måste

delas av huvudorganisationen, i vårt fall grundlogen.

Det borde vara en vital uppgift för varje grundloge att nu i början på det nya arbetsåret ägna ett möte åt överläggning om vad som kan göras för att hjälpa ungdomslogen på platsen.

Finns ingen — ja, då gäller frågan vad som kan göras för att åstadkomma en sådan.

Närmast borde den här saken kunna bli en uppgift för våra systrar, både därför att de ofta visat sig ha gott handlag som ungdomsledare och alldeles särskilt därför att bröderna just nu — detta gäller i varje fall ålderskategorierna under 45 år — gå mer eller mindre osäkra för den eventualiteten att deras medverkan kan erfordras i beredskaps-tjänstgöring.

Jag vill inte dölja att ungdomsledare-uppgiften kräver arbete, men den är samtidigt en tacksam uppgift för den, som vill ge litet av sin tid och sin kraft.

Och just nu behöva vi ett handtag av Dig för denna uppgift.

Gustaf Blomquist.

Lekens . . .

(Forts. från första sid.)

Ungdomsgården 3. Sålunda 46 deltagare, vilket antal torde ha varit det mest lämpliga för en kurs som denna.

Övningarna började med att br Karl-Ivar Lyrén verkställde upprop av kursdeltagarna, och sedan gav han ordet till kursens lekinstruktör, str Carola Persson, känd snart sagt över hela landet som vår duktigaste lekinstruktör. Hon började med att tala om leken som glädjespridare och folkuppfostrare. Detta var på den sista lekvällen. Vad hon sagt tidigare veta vi ej. Emellertid övergick man snart till den »praktiska» undervisningen och uppvisningen, som skulle ge belägg på »elevernas» kunnighet. Och det var sannerligen inte så litet, även om nu en eller annan inte blir någon lekinstruktör. Men lekglädjen kan alla bli delaktiga utav. »Kursprovet» var en hel del av våra bästa lekar, som stått sig genom tiderna och som aldrig bli för gamla. »Medan jag vandrar i världen så säll» kunde väl knappast gå för sig utan »att leva lyckligt förutan dej». Det var då en given sak. Det förstår man även i vår tid. Och »Höga berg och djupa dalar» hade sina mer eller mindre dolda behag, som det var fordomdags och kanske är än i dag. Och det var en hel del andra trevliga lekar, som deltagarna fingo vara med på. Men andra plikter kallade och referaten måste avlägsna sig, men i »minnet och hågkomsten» står många glada upplevelser från de första lekkurserna som hölls i Sundsvall för en 15 à 20 år sedan. Lekkursen var nu en påminnelse från de tiderna... När referenten gick, stod komminister Sam Perman i dörröppningen och såg ungdomen leka av hjärtans fröjd... Det är andra tider nu.

Eijohn.

Blott beröm ej
något klander
få herrar
klädda hos

Salanders

Storgatan 7 — Sundsvall

I vardagslag
som

FEST

Pärlands

KAFFE

BÄST!

Nordens Tryckeri & Pappershandel

Trädgårdsgat. 39

Telefon 1060

Trycksaker. Pappersvaror. Stämplrar.

Boktryckeri-Aktiebolaget

i Sundsvall. - Tel. 2497, 3097.

Till Hedersgåvan
en elegant adress.